16 dec. 1945

PROCESUL CRIMINALILOR DE RĂZBOI

(Urmare din pag. I-a)

era comandant de drept și de fapt al diviziei și al Odesei. Prin urmare, eu nu mai aveam nicio calitate. In plus mi-a luat comanda cu un ordin scris.

MACICI: Să preciseze ora?

PREȘEDINTELE: La ce oră?

TRESTIOREANU: Ordinul scris mi l-a dat în cursul zilei. Prin venirea generalului Ghineraru eu nu mai eram comandant. Cred că și dl. general Macici nu poate să afirme că eu mai puteam deține vreo comandă.

PREȘEDINTELE: Prin urmare, sunt două momente: 1) este o situațiune verbală și apoi este o confirmare în scris. Când vi s'a luat comanda verbal?

TRESTIOREANU: „Când a venit noul comandant, dl. gen. Macici, eu am căzut în „subordine".

PREȘEDINTELE: La ce ordin? La ce oră?

TRESTIOREANU: Mi s'a luat comanda dimineața, pe la orele 6-7-8, în orice caz, în cursul dimineții.

PREȘEDINTELE: Mai târziu ați primit ordinul scris.

TRESTIOREANU: Da. E greu de precizat ora pentrucă în luna Octombrie „se întunecă de vreme", este întuneric și nu poți să știi ora precisă, că a fost dimineață sau a fost la prânz. Chestiunea nu este de ore sau de minute, este situațiunea de fapt. A venit un titular mai mare ca mine și îmi luase comanda.

AC. PUBLIC BANOCIU: Acuzatul face declarații interesante, care vă rog să fie consemnate, că Macici în ziua de 23 Octombrie era ofițerul cel mai superior de acolo. Vă rog să repetați depoziția Dvs. pentru a se consemna care era situația în ziua de 23 Octombrie. Gen. Trestioreanu precizează că din acest moment gen. Macici îi revine comanda și răspunderea principală a situației dela Odesa. Acesta a fost cuvântul acuzatului. Este nevoe să se facă această consemnare ca să se știe exact poziția lui Macici la Odessa în ziua de 23 Octombrie.

TRESTIOREANU: D-le Președinte și onorat Tribunal Popular, regulamentele militare sunt categorice: când un comandant superior vine pe câmpul de luptă ca la un anumit loc, el este acel care dispune și care ia toate măsurile, mai ales că generalul Macici venise și cu un ordin special.

MACICI: Nu-i adevărat

PREȘEDINTELE: Aceasta era situația când a apărut pe teren gen. Macici.

AC. PUBLIC BUNACIU: Aceasta era situația gen. Macici cunoscută. Trebue să precizăm situația gen. Macici la Odessa.

PREȘEDINTELE: El era responsabil de măsurile luate

TRESTIOREANU: Din moment ce a venit la fața locului, avea calitatea să dea ordine și să ia măsuri. Dacă vine un șef militar într'o garnizoană, ca să facă acolo o vizită, este o altă situație. D-l General Macici, însă, a venit la Odessa, în această situație și cu un ordin scris.

MACICI: Domnule Președinte, dacă ați terminat cu întrebările puse d-lui general Trestioreanu, vă cer permisiunea să explic ceva

PREȘEDINTELE: Dvs. puteți pune întrebări cu această chestiune, numai dacă aveți ceva nou, referitor la această problemă.

TRESTIOREANU: Domnule Președinte, dacă Dvs. credeți de cuviință, după ce veți fi terminat cu mine, poate să vie și dl. general Macici să-mi pună întrebări.

PREȘEDINTELE: Părerea Dvs. este că formațiuni germane au făcut acest lucru

TRESTIOREANU: Fără să pot afirma, bănuesc însă că și colonelul Moldoveanu a făcut ceva. El mi-a spus: am luat măsuri în regimentul meu. Ulterior însă am aflat că și col Moldoveanu să fi făcut ceva.

Col. Moldoveanu, ca să fiți bine informați, avea „un temperament foarte impulsiv". Lua măsuri din inițiativă proprie.

Deci, este posibil — după cum am auzit ulterior — că și col. Moldoveanu să fi făcut ceva în această direcție.

AC. BUNACIU: Dar ce concludentă au toate aceste lucruri?

TRESTIOREANU: Cum să explic atunci omorurile din Odesa?

AC. PUBLIC BUNACIU: Ați dat Dvs. ordine.

TRESTIOREANU: Am raportat că a mexecutat, dar aceasta nu înseamnă că am luat măsuri.

INTEROGATORUL GENERALULUI CALOTESCU

PREȘEDINTELE: acuzatul următor, d. general Calotescu. Domnule general, ați ordonat dvs. înființarea unui ghettou la Cernăuți în ziua de 11 Octombrie 1942?

CALOTESCU: Da, domnule președinte. Vreau însă să dau câteva lămuriri. Când am venit dela București, în ziua de 10 Octombrie se găsea acolo delegatul marelui cartier, însărcinat cu executarea evacuării evreilor din Bucovina. Guvernământul nu avea nici un ordin în acest sens. Delegatul marelui cartier avea însă un ordin dela secția II-a din marele cartier, în care se spunea: Din ordinul generalului Antonescu toți evreii din Bucovina, vor fi evacuați la est de Nistru, în termen de zece zile. Pe urmă a venit un alt ordin.

Atunci s'a trecut la executarea lui de către organul însărcinat de Marele Cartier să facă evacuarea.

Evacuarea în lipsa mea s'a început cu Bucovina de Sud.

PREȘEDINTELE: Când ați aflat de existența acestor delegați la Cernăuți?

GENERALUL CALOTESCU: Eram la București la Consiliul de Miniștri la 5-6 Octombrie și am aflat prin telefon că la Cernăuți se găseau Generalul Topor și col. Petrescu, care formau această delegație.

Am întrebat telefonic pe Colonelul Marinescu dacă a venit la Guvernământ vre-un ordin și a răspuns negativ.

Atunci am dispus telefonic să nu se facă nici o evacuare până la sosirea mea.

PREȘEDINTELE: Așa dar dvs. ați dat ordin ordin să nu se facă nimic până la sosirea dvs. la Cernăuți.

Spuneți că acolo nu s'a primit nici un ordin.

G-RALUL CALOTESCU: Delegații Marelui Cartier aveau programate trenurile pentru evacuarea evreilor. Atunci eu am spus să se înceapă cu Bucovina de Sud.

PREȘEDINTELE: Ajungeți la ghettou.

GEN. CALOTESCU: Sosit la Cernăuți la 10 Octombrie, l-am chemat pe Colonelul Petrescu, care supraveghea evacuările dela Suceava și i-am cerut ordinul. Dânsul mi-a dat telegrama din partea Marelui Cartier General și atunci am discutat care ar fi posibilitatea cea mai bună de făcut această operațiune.

Fostul „Conducător al Statului" mi-a spus la Tighina că are intenția să evacueze în primul rând pe evreii din Bucovina și Basarabia și apoi pe cei din Regat. Era prin Septembrie. Mi-a comunicat că pe cei bogați nu-i va evacua. Așa că și eu am aplicat aceste norme.

PREȘEDINTELE: Dvs. ați voit să nu fie evacuați toți evreii?

GEN. CALOTESCU: Am susținut că nu pot fi evacuați toți evreii. Am început discuții asupra modalității evacuării și am socotit necesar atât pentru operația evacuării cât și pentru selecționare să se facă alegerea unui număr de evrei ca să rămână în Bucovina. Am socotit necesar să-i adunăm pe toți într'un cartier ce rămânea să fie ales pentru ca să ușurăm atât operațiunile de evacuare cât și cele de selecționare.

N'aveam cum să-l numim altfel decât ghettou, care este un termen consacrat.

PRESEDINTELE: Cât a durat ghettoul?

GENs CALOTESCU: 25—30 zile. Ghetto-ul a fost trasat de colonelul Petrescu după un plan care fusese întocmit de către primărie, pe vremea fostului guvernator Rioseanu.

PRESEDINTELE: In legătura cu deportările, ce ordine ați dat dvs?

GEN. CALOTESCU: 25—30 zile. de guvernator am dat niște instrucțiuni pentru coordonarea activității unor anumite instituțiuni Trebuia coordonată activitatea lor Am intervenit în calitate de guvernator, pentru ca autoritățile însărcinate să colaboreze la executarea ordinului Marelui Cartier să aibă aceste instrucțiuni și să nu facă fie care ce vrea. Acesta a fost rolul meu în prima evacuare.

ACUZATORUL ȘEF: Aceste instrucțiuni făceau parte din ordinul de evacuare?

GEN. CALOTESCU: Da. In acest ordin se prevedea în detaliu rolul fiecărei autorități.

PRESEDINTELE: Cine a dat ordinul?

GEN. CALOTESCU: Marele cartier general prin colonelul Petrescu și generalul Topor, care au venit la fața locului. Au început cu evacuarea din Bucovina de Sud.

ACUZATORUL ȘEF: Aveți ordinul?

GEN. CALOTESCU: Nu am ordinul pentru că nu mi s'a dat mie personal. Ordinul îl are colonelul Petrescu, pe care l-am citat ca martor. El era în secția II-a a Marelui Cartier și a fost trimis la Cernăuți împreună cu generalul Topor, Marele pretor al marelui cartier.

ACUZATORUL ȘEF: Cine a transmis ordinul? Avea calitatea să vi-l transmită fără să știe generalul Topor?

GEN. CALOTESCU: Colonelul Petrescu n'avea nici o legătură cu generalul Topor. Generalul Topor, care a venit împreună cu colonelul Petrescu, avea misiunea să supravegheze unitățile de jandarmi, care aveau să execute aceasta. Insuși el a dat ordin telefonic cu privire la evacuări și a văzut și batalionul operativ de jandarmi de sub comanda maiorului Iacobescu, care a venit special la Cernăuți pentru ca să efectueze operațiunile de evacuare. Acest batalion era sub ordinele directe ale generalului Topor.

PREȘEDINTELE: Ați dat delegare colonelului Petrescu să înceapă deportările din Bucovina de Sud?

GEN. CALOTESCU: Comunicându-mi-se la telefon că au venit să facă evacuări, am spus că în Bucovina de Nord să nu se facă până nu viu eu. Dacă au însă trenuri programate, eu nu pot împiedica programarea acestor trenuri, și am spus ca să se înceapă cu Bucovina de Sud. Această parte din punct de vedere administrativ „nu mă interesa", pentru că nu era sub dependența mea.

PREȘEDINTELE: Ați ordonat împușcarea evreilor găsiți în oraș după ora 18?

GEN. CALOTESCU: Când am văzut ordinul de evacuare, am socotit că dacă nu se iau măsuri de intimidare, pentru ca populația să execute întocmai ordinele, se pot întâmpla tragedii mult mai mari.

Atunci în instrucțiunile pe care le-am dat am indicat măsura, că cei ce nu se vor supune ordinelor autorităților militare, vor fi împușcați

PREȘEDINTELE: Ați ordonat intrarea în ghettou a întregei populații evreești din Cernăuți?

GEN. CALOTESCU: Da.

PREȘEDINTELE: Care era capacitatea ghettoului? Știați ce număr de evrei încăpeau acolo?

GEN. CALOTESCU: Nu cunoșteam capacitatea ghettoului. Lucrările de „amănunt" au fost fixate de colonelul Petrescu care obținuse planul ghettoului întocmit de primăria Cernăuți

AC. PUBLIC BUNACIU: Câți oameni au intrat în ghettou și câți au fost evacuați din Cernăuți în Transnistria?

GEN. CALOTESCU: Am venit dela Consiliul de Miniștrii între 10 și 14 Noembrie 1941.

AC. PUBLIC BUNACIU: Până la acea dată aproximativ câți au 10 și 11 Noembrie 1941. fost evacuați.

CALOTESCU: Mi s'a raportat că au fost evacuați 30.000.

AC. PUBLIC BUNACIU: Câți știți că s'au reintors în Cernăuți din acești oameni

CALOTESCU: Am citit în jurnale acum o lună sau două, nu știu când, că în orașele din Bucovina de Sud s'au înapoiat la acea dată 17.000 de evrei.

AC. PUBLIC BUNACIU: Trebuie să fie lămurită exact această instanță. Acuzatul a dat ordinul 32 din 1941. In el nu se face nici o referire la nici un alt ordin superior. Deci ordinul era dela el.

CALOTESCU: Comandantul de Căpetenie al Armatei a hotărît evacuarea evreilor din Bucovina.

PREȘEDINTELE: Dvs. spuneți că în urma ordinului Marelui Cartier General au fost deportați din Cernăuți 30.000 până în toamna anului 1941.

AC. PUBLIC BUNACIU: Ar putea să ne răspundă acuzatul dacă știe că în acel ghettou cu o capacitate de 15.000 oameni au stat câte 40 de oameni într'o cameră, din care cauză au murit zeci și sute de oameni?

CALOTESCU: Se poate să fi murit, Domnule Președinte, eu nu cred că din cauza ghettoului au murit.

AC. PUBLIC BUNACIU: „Erau evrei și trebuiau să moară".

CALOTESCU: Domnul acuzator șef spune că dacă nu făceam acest ghettou nu mureau acești evrei. Natural unii erau slabi de inimă, alții mai „impresionabili"..

AC. PUBLIC BUNACIU: O întrebare vreau să pun în legătură cu jafurile.

Dacă știți de jafurile lui Marinescu și dacă ați luat parte?

CALOTESCU: N'am știut niciodată că jefuește pe cineva.

Dacă s'ar fi adus vreo probă scrisă, deoarece nu pot compromite cariera unui om, așa din vânt sau după cele auzite ,nimeni nu mi-a adus vreo probă.

Nu mi s'au adus probe concrete.

PREȘEDINTELE: Dar svonuri circulau?

CALOTESCU: Domnule Președinte, nu circulau svonuri despre jafuri, circulau că este sever, că nu dă drumul să intre în audiență la mine, că făcea trieri să intre cine vrea el și alte chestiuni.

INTEROGATORUL ACUZATULUI STERE MARINESCU

PREȘEDINTELE: către acuzatul Marinescu Stere. Recunoașteți că ați avut însărcinarea de a executa și controla evacuările din Iunie 1942.

AC. MARINESCU STERE: In funcțiunea mea de director de cabinet la Guvernământ aveam altă misiune. Eram un organ de subordine, un organ de transmitere a ordinelor și dispozițiunilor date de guvernator către autoritățile administrative în subordine.

PREȘEDINTELE: Dar însărcinarea de a controla și organiza ați avut-o Dvs.

AC. MARINESCU STERE: Nu.

PREȘEDINTELE: Care este atunci participarea Dvs. la ridicarea și deportarea unei serii întregi de evrei excepțați și anume bătrâni, copii, bolnavi, etc.?

AC. STERE MARINESCU: Pentru a putea răspunde vă rog să-mi permiteți să vă arăt care a fost situația la guvernământ. După evacuarea din Octombrie și Noembrie 1941 executată din ordinul Marelui Cartier de către delegații Marelui Cartier, d. General Guvernator pentru a avea situația întregei populații evreești, a ordonat Biroului II să facă o statistică. Bir. II, împreună cu Insp. Politiei și Dir. Muncii au făcut această statistică. Aceasta s'a ordonat la Bir. II, de către Căp. Păcurariu Gheorghe, care a fost șeful acestui birou. După aceea a dat ordin Bir. II să „studieze" chestiunea evacuării evreilor din Cernăuți. Acest birou a „studiat" și a întocmit tabelele de evrei cari urmau să fie evacuați.

D. ACUZATOR ȘEF.: Cine a făcut aceasta?

AC. STERE MARINESCU: Biroul II din ordinul Președinției Cons. de Miniștri și din ordinul d-lui general guvernator, căci singurul care-și esumase această misiune era numai d. general guvernator. S'a hotărât evacuarea.

PREȘEDINTELE: N'am înțeles exact.

ACUZATUL STERE MARINESCU: Chestiunea deportări evreilor aparținea conducerii superioare a Statului. Nu oricine putea da ordine în această privință ci numai „MAREȘALUL" Antonescu. „MAREȘALUL" Antonescu a dat ordine în consecință d-lui guvernator. Trebuia deportată o populație dintr'un loc în altul al țării și nu orice cetățean putea dispune aceasta. Acest lucru a fost atribuit numai „MAREȘALULUI" Antonescu.

PREȘEDINTELE: Dar ați participat dvs., la executarea acestor ordine?

ACUZATUL STERE MARINESCU: S'au întocmit tabele de către Bir II în colaborare cu inspectoratul de poliție care a dat lista de evrei „periculoși" Siguranței Statului, precum și cu directoratul muncii care a dat lista evreilor radiați din întreprinderi, cari erau astfel „disponibili".

Lucrarea s'a efectuat în primăvara anului 1942 de către Bir II; d-lui general guvernator când a fost la Consiliul de Miniștri i s'a sugerat dacă chestiunea evacuării evreilor „s'a pus la punct."

A venit luna Iunie 1942. S'a hotărât evacuarea. Tablourile s'au dat inspectoratului poliției Cernăuți și primăriei municipiului. Primăria a luat în primire tabelele rămase dela evreii evacuați. Executarea acestui ordin s'a făcut la 7, 14 și 28 Iunie. Pentru executarea pe teren s'au format echipe de evacuare, formate dintr'un jandarm, un delegat al poliției și unul al primăriei. Pentrucă primăria nu avea funcționari suficienți pentru aceste echipe, a cerut d-lui guvernator pentru a lua și alți funcționari. S'au format echipe cari s'au adunat la guvernământ. Echipele s'au dus la inspectoratul poliției și acolo au primit amănunte.

D. AC. ȘEF: Dvs. n'ați avut nici un amestec, nici o răspundere?

AC. ST. MARINESCU: D. general guvernator a ordonat ca șeful de Stat Major și ofițerii dela cabinet să mergem să controlăm pe teren dacă organele însărcinate cu executarea se conformă ordinelor date de d-sa. Aceasta a fost misiunea mea și a col. Cristescu.

AC. PUBLIC: **Acesta a fost rolul dvs. Nicicând nu ați luat măsuri contra celor cari eventual erau impresionați de grozăvia acestor măsuri?**

Cunoașteți cazul familiei Nasch când ați trimis într'o noapte să-i ridice? Când au auzit ce se întâmplă la ușă, 4 persoane din familie s'au otrăvit rămânând în viață numai un copil și o femie bătrână. Soldații impresionați se retrag și vin să raporteze. Care e atunci „omenia" acuzatului? Carceră 10 zile pentru soldați pentrucă nu au ridicat pe acei oameni cu toate că unul din soldați plângea spunând: „Domnule maior nu pot, am și eu mama bătrână și copil".

AC. STERE: Trimiterea pe teren a echipelor s'a făcut de mine și de șeful de Stat Major al guvernământului. Echipele de evacuare au fost acelea care s'au dus și au ridicat pe cetățenii evrei de acasă, i-au dus la un centru de strângere și de acolo la terenul Macabi. Echipele erau formate dintr'un jandarm, un funcționar al primăriei, fie al guvernământului. Natural acești oameni au comis și „abuzuri și greșeli".

PREȘEDINTELE: Incă o întrebare. Recunoașteți că în nopțile premergătoare din Iunie 1942, ați adunat toți funcționarii guvernământului și le-ați dat directive cum urmau să procedeze la ridicarea evreilor și la sigilarea locuințelor.

AC. STERE MARINESCU: Funcționarii care încadrau echipele de evacuare au fost adunați prima dată la guvernământ și apoi a doua zi, a treia oară la Chestura de Poliție. Eu am transmis ordinul guvernatorului iar inspectorul de poliție și maiorul Pop au dat instrucțiuni de detaliu cum trebuie să se execute această operațiune.

AC. PUBLIC BUNACIU: Poliția nu a fost adunată noaptea și nu le dădeați ordine?

ACUZATUL: Eu am avut ordin de a „controla pe teren" cum se execută operațiunea.

PRESEDINTELE: Recunoașteți că ați dispus pe terenul Macabi în Iunie 1942 să fie deportați și cetățenii polonezi sub protectoratul Statului Chilian?

ACUZATUL: Echipele de evacuare au ridicat pe toți Evreii treceți în liste de B'r. 2. Nu se știe dacă era Chilian sau Brazilian. Echipele de evacuare au luat pe toți Evreii prevăzuți în tabel.

PREȘEDINTELE: Dar au fost evacuați vre-unii supuși străini?

ACUZATUL: Se poate. E posibil. Eu nu știu.

AC. PUBLIC BUNACIU: „S'au strecurat"!

PREȘEDINTELE: Recunoașteți că ați asistat la percheziții corporale ce se făceau femeilor evreice pe terenul Macabi, percheziții făcute într'un mod care călca drepturile de higienă.

ACUZATUL: In calitatea ce aveam de a observa cum organele își executau misiunea, am trecut pe teren și am trecut și prin compartimentul acesta.

Recunoașteți că ați încasat dela Nathan Klipper timp de 3 luni câte 500.000 lei și două luni câte 250.000 lei pentru a ușura viața evreilor din Cernăuți?

LT. COL. STERE MARINESCU: Nu era în căderea mea ca să pot îndulci viața evreilor din Cernăuți.

D ACUZATOR PUBLIC: D-sa a spus că nu avea putere să îndulcească regimul evreilor. Dar să ia parale, a avut?

LT. COL. STERE MARINESCU: Să se facă dovada.

INTEROGATORUL ACUZATULUI COL. ZLĂTESCU

Se trece la ascultarea col. Zlătescu.

D. PREȘEDINTE: Recunoașteți că aplicați internaților pedepse corporale, carceră și închisoare?

COL. ZLATESCU: Aplicam pedepsele cu carceră și închisoare soldaților, internaților, în limita regulamentelor și pentru greșelile pe care le făceau.

D. PREȘEDINTE: Am pus o întrebare precisă: Aplicați pedepse corporale?

COLONEL ZLATESCU: Adică bătaie? Nu.

Carceră și închisoare am aplicat soldaților și internaților în limita greșelilor, pe care le săvârșeau.

D. ACUZATOR PUBLIC BUNACIU: N'ați bătut?

COLONEL ZLATESCU: Nu.

PRESEDINTELE: Vă întreb dacă recunoașteți că trimiteați la muncă, pe Valea Jiului, bătrâni, bolnavi, în plină iarnă?

COLONEL ZLATESCU: Chestiunea trimiterei la muncă, pe Valea Jiului, comportă o desvoltare mai mare.

Eu încheiasem un contract, aprobat de Minister, cu întreprinderi depe Valea Jiului In lagăr aveam șefi de grupă ingineri, cari îmi cereau un număr de oameni pentru nevoile lor, pe cari eram obligat să-i dau. „Sistemul" era acesta: după cererea întreprinderilor depe Valea Jiului, eu dădeam ordin șefului biroului de mobilizare; el comunica ordinul meu mai departe la șefii de grupă, cari alegeau oamenii și îi prezentau la vizita medicală. Doctorii îi alegeau pe cei „sănătoși și fără studii academice". După ce se termina vizita medicală, după ce hotăra „pe cei mai buni", oamenii plecau și la poartă, în fața comandamentului, îi vedeam și eu și le făceam „recomandații". Acesta era mecanismul, care se întrebuința și pe care l-am aplicat întotdeauna.

D. PREȘEDINTE: N'ați răspuns la întrebarea, dacă ați trimis bătrâni și bolnavi, desbrăcați în plină iarnă.

COLONEL ZLATESCU: N'am trimis, pentru că, dacă erau bătrâni, nu se puteau trimite; nu se trimiteau peste 60 de ani. Dar dacă erau bolnavi, era doctorul care „hotăra". Nu eu hotărăsc, ci doctorul.

D. PREȘEDINTE: Recunoașteți că ați trimis pe Valea Jiului internați intelectuali, medici, ingineri, profesori — și dacă aceasta o prevedea regulamentul?

COLONEL ZLATESCU: Este adevărat că „s'a trimis"; atunci când regulamentul nu venise încă, nu se știa, S'au trimis în urmă cu ordinul special al Ministerului. Există la dosar diferite ordine, ca cutare să fie pus la muncă grea. Totuși, în majoritate, eu nu executam, — deși „erau cazuri" când se executa.

D. ACUZATOR PUBLIC SARACU: A spus acuzatul că aplica pedepse de carceră pe bază de regulament. Dacă nu avea acest regulament, pe ce bază aplica această pedeapsă? Să precizeze.

COLONELUL ZLATESCU: Am aplicat regulamentul de serviciu interior.

PREȘEDINTELE: Recunoașteți că în timp de iarnă, sub un ger de 20 grade sub zero ați ridicat soldaților căciulele și cojoacele, cu care aceștia veniseră de acasă?

ZLATESCU: Nu am ridicat iarna aceste obiecte. Era vorba de o măsură pe care am „învățat-o" de când am intrat în instituția aceasta a armatei. Soldatul când vine la cazarmă se îmbracă „militărește", nu rămâne cu hainele lui.

Pe de altă parte, ca să nu „contaminez" magazia noastră cu insectele cari mișună pe țiganii cari ne erau trimiși de Cercul de Recrutare — ca măsură de curățenie, depozitam hainele lor la magazia de efecte

AC. PUBLIC SARACU: Să spună inculpatul, dacă iarna soldatul din gardă primea în locul hainelor groase, haine subțiri?

D. PREȘEDINTE: Recunoașteți că ați ținut discursuri soldaților, asmuțindu-i asupra internaților politici, spunând că aceștia sunt dușmanii țării, sunt călăii care trebuesc exterminați?

ZLATESCU: Este o interpretare greșită a unora cari nu cunosc regulile militare.

Se obișnuiește în armată ca în fiecare zi comandantul de companie să adune soldații, să facă cercetări prin raport. Iar comandantului de Regiment i se cere să facă cel puțin odată pe săptămână acest raport. Acesta era „raportul" pe care-l făceam săptămânal, în fiecare Joi, când se termina instrucția.

Mă duceam pe locul de instrucție unde trupa era adunată și acolo mi se dădea raportul. Scoteam afară, după o mică revistă unii care greșiseră în săptămâna aceia, cât și pe cei care făcuseră fapte bune. Și pe urmă, după ce terminam cu acești oameni, le dădeam „sfaturile" necesare de cum să se comporte.

Este adevărat că odată — și-mi aduc aminte bine, pentrucă terenul unde se făcea raportul era învecinat cu grupa 7-a, în sare intrau comuniștii — toți care erau alolo în grupă, veniseră să asculte raportul gărzii. Am luat regulamentul serviciului în garnizoană arătând soldaților „îndatoririle" lor, atunci când escortează și conduc arestați. Și le-am spus între altele, în „sfaturile" pe care le-am dat în situația în care sunt ca scldați, sunt legați de regulament. Nu le-am ținut însă soldaților un discurs. Este o distanță enormă dela discurs și până la aceste „sfaturi".

PRESEDINTELE: Aveți dvs. cunoștință că au murit soldați din gardă din cauza frigului?

ZLĂTESCU: Este o acuzațiune veche. Soldați au murit și în timpul cât eu am comandat lagărul. Dar au murit pentrucă mortile sunt „inerente". Soldații erau „bătrâni". Imi trimetea Cercul de Recrutare tot ce avea Gorjul mai slab, din motivele pe care o să le arăt eu la timp. Din certificatele medicale care însoțeau cadavrele celor care au murit, se văd „motivele" care au cauzat moartea soldaților.

PREȘEDINTELE: De frig au murit?

ZLĂTESCU: Erau soldați degerați din 1916, cari au rămas mai departe cu degerături la picioare și urechi. Dar de frig nu am auzit să fi murit cineva în lagăr.

PREȘEDINTELE: Recunoașteți că ați oprit pachetele cu alimente și le-ați ținut luni de zile în magazii, până când erau mâncate de șoareci?

ZLĂTESCU: Coletele veneau fie prin Poștă, fie personal. Acelea prin poștă, fie personal. Acelea ofițer numit de lagăr. Acel ofițer, distribuia coletele după anumite reguli. Eu am dat un ordin ca să nu se libereze pachetele timp de 30 de zile unor anumiți oameni. Am avut atunci ordinul Ministerului de Interne, că cei cari făceau parte dintr'un colectiv, care se formase atunci în lagăr, să fie exceptați dela orice favoruri.

PREȘEDINTELE: Cât o durat?

ZLĂTESCU: 30 de zile.

Mai am de adăugat aici, că mi s'a adus la cunoștință — este adevărat — în câteva rânduri, că alimentele sunt stricate sau că din pachete lipsesc parte din alimente. Am cercetat aceste reclamațiuni și am constatat că în majoritatea cazurilor, lipsurile se datorau căilor ferate.

PREȘEDINTELE: Recunoașteți că din cauza foametei din lagăr internații erau nevoiți să mănânce ierburi?

ZLĂTESCU: Nu a fost foamete niciodată.

CINEVA DIN SALĂ: Ba da.

PREȘEDINTELE: Cum explicați apariția acelei versiuni cu larba?

ZLĂTESCU: Este o „înfloriturâ" care se găsește în dosarul meu.

AC. PUBLIC BUNACIU: Dacă știe că a murit acolo Gaby și Leon Fuchsman, cari fiind bolnavi au cerut să fie internați în spital și acuzatul a refuzat să-i interneze.

ZLATESCU: Au fost aduși la confruntare „niște cismari" care au spus enormități

AC. PUBLIC BUNACIU: Acuzatul spune că era bețiug, aer bun, totul bine, dar nu numai foștii internați, — martorii de azi — arată că era un regim de infometare din care cauză au murit atâția, dar chiar rapoartele dela dosar spun așa. Sunt rapoartele unor ofițeri superiori cari arată că era un regim groaznic, care ducea la exterminare. Acești ofițeri nu mai sunt „simpli cismari". Col. Hagi Stoica și alții au constatat că era un regim de exterminare.

ZLATESCU: Hagi Stoica și ceilalți, cari mi-au fost șefi, în acest caz ar trebui să fie aduși aici.

In 1941 era regimul pe care îl aveau toți condamnații.

AC. PUBLIC BUNACIU: Trebue să se cunoască aceste lucruri, care îl prezintă în adevărata lui lumină pe acuzat. Au fost bolnavi de tuberculoză în ultimul grad pe care a refuzat să-i interneze. Este vorba de soldați cari au murit în gardă.

PREȘEDINTELE: Recunoașteți că v'ați confecționat lucruri din materialele lagărului?

ZLATESCU: Mi s'a dat ordin să locuiesc în lagăr deoarece nu puteam să aduc mobilă de acasă și mi s'a spus să fac un atelier. Am făcut două canapele de brad cu tei pe deasupra vopsite în alb Doio vopsitori mi le-au vopsit cu pensula. „Aceasta" a fost mobila mea.

PREȘEDINTELE: Dar hainele?

ZLATESCU: Haine am făcut pentru copilul meu în toamna anului 1941, când a venit dela Odesa complet gol. Mi-a venit în cisme de lac ceeace înseamnă că nu avea altele. In trei zile cismarii și croitorii au lucrat pentru el o pereche de cisme, o pereche de bocanci.

ACUZATORUL PUBLIC: Spunea internaților: „Să munciți ca să muriți, pentru asta, ați fost trimiși aci"?

ZLATESCU: Nu, nu este adevărat.

Ac. public SĂRACU: Este adevărat că în 1942 de ziua Crăciunului acuzatul a interzis pe un ger de 23 grade oricărui internat să intre în bărăci în timpul zilei?

Ac. ZLĂTESCU: De Crăciun eram la București, eram plecat dela comandament. Mi s'a mai adus la cunoștință că sunt acuzat de a fi profitat de calitatea mea de comandant pentru a-mi însuși lucruri dela internați. Vedeți dvs. ași vrea să știu și eu ce lucruri mi se pun în sarcina că mi-am însușit...

Ac. public SARACU: Dar știe acuzatul că atunci când evreii au fost evacuați în Transnistria ei au fost jefuiți de avutul lor la stația de îmbarcare?

Ac. ZLĂTESCU: Generalul Piky Vasiliu, mi-a comunicat că în ziua de 8 Sept. trebue personal să fac numărătoarea și inspecția evreilor cari pleacă în Transnistria ordin care mi l-a repetat și în seara de 7 Septembrie. Am executat ordinul și am condus pe evrei.

★

Ședința se ridică urmând ca în cea viitoare să se ia interogatoriile celorlalți acuzați pe rând.

BUCUREȘTI-ORADEA

cursă specială Joi și Vineri, plecarea 6 dimineața.

Adresați

JEAN ANGELESCU

TRANSPORTURI

Episcopiei 3 bis, Et. I. Tel. 5.35.11 și 4.62.71.

5

Casse de Bani

DULAPURI METALICE. BUTOAIE METALICE (toate mărimile) CÂNTARE ȘI BASCULE SUDURĂ ELECTRICA ȘI PRESAJ precum și orice fel de reparațiuni execută prompt

Fabrica „LEUL"

Str. Cuza-Vodă 148—150. Telefon 4.04.24.

859

CURSE REGULATE

BUCUREȘTI - BRAȘOV - SIBIU

execută AUTOTURISM

Telefon 1.30.59.

MARE MAGAZIN

engros Gabroveni, primește mărfuri în consignație, cedează. Închiriază raioane pentru textile. Adresați ziar 54. U. 866

Înștiințare

ASOCIAȚIA COMERCIANȚILOR DETAILIȘTI DE CHERESTEA DIN ROMÂNIA aduce la cunoștința tuturor membrilor săi din București că se pot prezenta la sediul Asociației, B-dul Tache Ionescu 6-8, Et. VI, în fiecare zi între orele 4—6 p. m., afară de Marția și Vinerea, pentru a-și ridica noile liste de prețuri maximale la cheresteaua de brad cu ultimele modificări survenite la 1 Aprilie 1945 (majorare tarif C. F. R., impozit 6%), cât și listele de prețuri maximale la cheresteaua de fag.

Distribuția se face în mod cu totul gratuit.

22

LUAT DIN MAȘINA

Tx. Nr. 11.207 B. în ziua de 14 Mai în Blv. Brătianu colț cu Biserica Enei haina cu Bul. Bir. Populației, permisul de conducere, carnet C. F. R., adeverința și autorizația de radio, toate pe numele Emanoil Călbureanu, Sunt om sărac și cu familie împovărată. Cine le-a luat este rugat să-mi trimeată actele pe adresa Gl. Berthelot Nr. 7, Crucea Roșie Internațională, sau în str. Cornescu 63, reținându-și banii.

52

VÂND

MANTOU VIZON Canadian, Perfectă stare. Splendid. Telefon 1.29.10.

21

50.000 recompensă

cine aduce bicicleta damă „Görricke" seria 1.535.048 neagră, gențile și apărătorile nickelate, schimbător viteze cu trei pinioane. Arghirescu, Pantelimon 31 Pr. Niculae.

62

Vând autobuz mare

perfectă stare funcțiune, 25 locuri cauciucuri aproape noi. Acte în regulă. Str. Iacob Negruzi 40.

24

GREFA TRIBUNALULUI PRAHOVA Secția I-a Dosar 64/1945

EXTRAS

No. 7860 din 1945 Aprilie 26

D. Gheorghe N. St. Marin și Niculina Gh. N. St. Marin, ambii soți din comuna Mehedința fostă Valea Dulce, jud. Prahova prin petițiunile înreg. No. 330 și 6605 1945 și-au intentat divorț unul contra altuia pentru cauze legale. Din căsătorie au rezultat copiii Marioara, Viorica și Constantin toți minori. Soția nu posedă avere. Soțul posedă 8875 m. p. teren arabil și ceva vie situată în vatra satului Comuna Mehedința, satul Valea Dulce.

Grefier, Indescifrabil

6

DIRECȚIUNEA GENERALĂ P. T. T.

Publicațiune

Procurări de uniforme P. T. T.

Direcțiunea Generală P. T. T., are nevoie de 5.000 uniforme din postav culoare bleumarin compuse din: pantalon, veston și șapcă.

Cantul de sarcini și informațiunile necesare se dau de Serviciul Licitațiilor camera 165 între orele 12—14, iar după amiază între orele 17—19.

Ofertele se primesc de Serviciul Licitațiilor în ziua de 19 Mai ora 10½, când se va ține o tratare prin bună învoială.

Proba de postav se va depune anticipat pentru analiză.

Odată cu ofertele se va depune și garanția legală de 5% din valoarea furniturei oferite.

Nr. 17.663 15.5.1945. 6800

Direcțiunea G...

Calea Victo...

La silozurile Titan-Bu... Cobadin, Cilibia și Zimnic... superioară sau inferioară ... de practică.

Pentru silozul Titan-Buc...

1 ȘEF DE SILOZ

1 MECANIC

1 ELECTRICIAN

Șeful de siloz trebuie să aibă ... dustrial și patru ani practică.

Mecanicul și electricianul gimnaz... practică.

Salariile se fixează după studii și ...

Informațiuni se pot lua în fiecare zi ... viciul Personalului dela 11 la 13.

„OCHELARI"

DE SOARE ȘI MEDICALI

Modele originale

Medic oculist la dispoziție

LA MARELE MAGAZIN

„CENTRALA LABORATOARELOR"

Str. ACADEMIEI No. 1

PIERDUT

MARȚI 15 MAI, ORA 10½ DIMINEAȚA PE STRADA REGALĂ

BROȘA VECHE DE AUR

ROTUNDĂ CU RUBINE

Fiind o amintire de familie, găsitorul este rugat a o aduce contra unei excepționale

RECOMPENSE

Marcu, C. A. Rosetti 24, etajul 5. Telefon 2.61.70.

PISTRUII DISPAR

NUMAI CU

POMADA MIRELA

Laborator: Farmacist Dr. M. STERESCU

București, B-dul Elisabeta Nr. 34. Telefon 3.93.36.

Borcanele goale se primesc înapoi. 9

DE VÂNZARE

cca. 200 LĂZI AMBALAJ lemn brad grosime 2 c/m demontate 104×63×50.

A se adresa SOC. ASTRA ROMÂNĂ, Loco B-dul Regele Carol I No. 32 între orele 8—13.

15

Teren 90.000 m. p.

Comuna Colentina, Fațade Șoseaua Regina Maria și B-dul I. G. Duca

Se vinde total, parțial sau în parcele

Indicat pentru industrii, instituții, vile, locuințe funcționari și muncitori

Adresați dimineața BANCA UNIRII, str. Bursei Nr. 3.

858

„România Literară"

Isvor 22

Dispune de birouri centrale, face operațiuni de publicitate și editură, primește în participație elemente serioase, d